

Eerste aanzet onderzoek Handhaving Waterkwaliteit

De Rekenkamer van het Hoogheemraadschap van Delfland (hierna: Delfland) nodigt onderzoeksbureaus uit om een offerte in te dienen voor een onderzoek naar de handhaving van de waterkwaliteit.

Een drietal bureau's zal worden uitgenodigd om op 25 april langs te komen voor een vrijblijvende discussie over de eerste aanzet van het onderzoek en de mogelijke verbeteringen. Vervolgens zal één bureau worden gevraagd om een offerte te schrijven.

Het beschikbare indicatieve budget voor dit onderzoek bedraagt € 29.000,-- exclusief btw.

Aanleiding

Delfland geeft hoge prioriteit aan de waterkwaliteit. Tegelijk staat de waterkwaliteit onder druk. Het werkgebied van Delfland is het meest dichtbevolkte gebied van Nederland, met veel bedrijven waaronder uit de glastuinbouw. Ook staat de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) voor de deur, eind 2027 moet Delfland hieraan voldoen.

Delfland neemt verschillende maatregelen om de waterkwaliteit in het gebied te verbeteren. Tegelijkertijd kunnen directe en indirecte lozingen de verbetermaatregelen voor de waterkwaliteit tenietdoen. De Rekenkamer van het Hoogheemraadschap van Delfland vraagt zich af in hoeverre Delfland de instrumenten toezicht en handhaving inzet om de gewenste waterkwaliteit te bereiken.

Centrale onderzoeksvraag

Zijn beleid en uitvoering met betrekking tot toezicht en handhaving op de waterkwaliteit van Delfland doeltreffend en doelmatig?

Deelvragen

Beleid

1. Heeft Delfland beleid over toezicht en handhaving van de waterkwaliteit?
 - 1.1. Welke doelen heeft Delfland geformuleerd?
 - 1.2. Is het beleid vastgesteld door de Verenigde vergadering?
 - 1.3. Wanneer is volgens Delfland sprake van succesvol, effectief en efficiënt toezicht en handhavingsbeleid?

Uitvoering

2. Hoe is de toezicht- en handhavingfunctie van Delfland georganiseerd?
 - 2.1. Is er een (expliciete) koppeling tussen waterkwaliteitsdoelen en de opgave voor de handhavingsorganisatie?
 - 2.2. Hoe ver reikt de bevoegdheid van het waterschap voor handhaving waterkwaliteit (directe en indirecte lozingen)? Welke handhavingsorganisaties

- zijn er, welke taak en bevoegdheden hebben ze en hoe past een waterschap hierbinnen?
- 2.3. Hoe is de governance (onderlinge afstemming en samenwerking) hiervan geregeld?
 - 2.4. Hoe vindt prioriteitstelling plaats met het oog op gebrek aan capaciteit?
 - 2.5. Welke partijen worden daarbij betrokken?
 - 2.6. Delfland kiest voor risico-gestuurd handhaven, heeft Delfland een beeld van de risico's van deze aanpak?
 - 2.7. Hoe wordt de inzet van handhaving bij Delfland op het gebied van waterkwaliteit bepaald?
3. In welke mate draagt monitoringsinformatie bij aan het doelmatig inzetten van het instrument handhaving?
 - 3.1. Wat wordt van de oppervlaktewaterkwaliteit gemeten en op welke wijze?
 - 3.2. (Wanneer) gaat er een signaal naar Handhaving wanneer de normen worden overschreden?
 - 3.3. Is de gemeten oppervlaktewaterkwaliteit herleidbaar naar de activiteiten of omstandigheden in het gebied?
 4. In hoeverre hebben er de afgelopen jaren ontwikkelingen plaatsgevonden die van invloed zijn op de kwaliteit en professionaliteit van toezicht en handhaving?

Verenigde vergadering (Vv)

5. Op welke wijze (hoe, wanneer, met welke informatie en frequentie) wordt de Vv geïnformeerd over het beleid en de uitvoering van toezicht en handhaving?
6. In hoeverre is de Vv in staat om – gegeven de huidige invulling van toezicht en handhaving – zijn kaderstellende rol ten aanzien van toezicht en handhaving te vervullen?
7. Wat zijn de belangrijkste onderwerpen in het overleg tussen DB en AB over toezicht en handhaving?

Verbetermogelijkheden

8. Welke verbeteringen zijn mogelijk in het beleid, de regelgeving en de uitvoering aangaande toezicht en handhaving door Delfland?

Inzendtermijn

Graag uw belangstelling per email kenbaar maken indien u interesse heeft om op 25 april te worden uitgenodigd. Dit kan naar msuters@hhdelfland.nl

Achtergrondinformatie

Coalitieakkoord:

Toezicht en handhaving worden geïntensiveerd! Er zijn meerdere organisaties die handhaven: Delfland zelf, de omgevingsdiensten (ODH, DCMR), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) etc. Samenwerking is hierin cruciaal. Het versterken van de handhaving bij anderen door het verstrekken van middelen dat in een convenant wordt vastgelegd, kan leiden tot efficiency-winst. Het biedt ook de mogelijkheid alle risico's die het behalen van de gestelde doelen bedreigen, te beheersen met data door het koppelen van diverse bestanden: de metingen van Delfland, de glastuinbouw, inspecties, etc. Het spoor van handhaven en het beboeten van overtredingen of misdrijven vraagt verdere bestuurlijke aandacht van Delfland, de Unie van Waterschappen, de provincie en het Rijk.

Begroting 2025: **Waterkwaliteit moet beter!**

“De verbetering van de kwaliteit van ons oppervlaktewater die we de afgelopen jaren zagen, zet helaas niet door. Daarom wordt voor volgend jaar 2,1 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de nodige maatregelen. In 2025 willen we lozingen van schadelijke stoffen in oppervlaktewater terugdringen. We gaan nog meer samenwerken met partners die een belangrijke rol spelen bij het verbeteren van de kwaliteit van ons water. Dit betekent bijvoorbeeld het aanpassen van regelgeving om vervuilers naast het opleggen van boetes ook de opruimkosten te laten betalen.

Toezicht- en handhavingsstrategie [toezicht_en_handhavingsstrategie.pdf](#)

Het doel van de toezicht- en handhavingstrategie is duidelijk te maken hoe Delfland zijn toezicht- en handhavingsinstrumentarium inzet om het naleefgedrag van burgers, bedrijven en overheden binnen het beheergebied van Delfland te bevorderen. Hiermee wordt een uniforme werkwijze gewaarborgd. Deze strategie maakt onderdeel uit van het handhavingsbeleid van Delfland.

Kaderrichtlijn Water/ rapport van Universiteit Utrecht: “De basis op orde”

4.4.10 (pag. 139) Nakoming en handhaving

Belangrijkste risico's en/of aandachtspunten:

- Het handhavingsbeleid richt zich bij Delfland voornamelijk op de glastuinbouw, Hoewel het handhavingsbeleid in algemene zin op orde lijkt te zijn, bestaat er in Delfland voor overige sectoren geen specifiek KRW-gestuurd handhavingsbeleid. Dat is alleen een probleem als vervuiling vanuit die overige sectoren een reden is waarom de KRW-doelen nog niet worden gehaald.
- Het risico bestaat dat er te weinig capaciteit is om de handhaving voldoende robuust vorm te (blijven) geven. Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet vallen meer activiteiten onder algemene regels, in het bijzonder onder de zorgplicht of meldplicht. Er

zou daardoor meer capaciteit beschikbaar moeten zijn om die regels te handhaven. Hetzelfde geldt voor de activiteiten die worden gereguleerd middels rijksregels, de lozingen vanuit milieubelastende activiteiten, maar waarvoor Delfland aan de lat staat om die regels te handhaven.

Aanbevelingen:

- Gelet op doelbereik eind 2027 is het raadzaam om de beschikbare handhavings- en toezichtcapaciteit die er is met name in te zetten op activiteiten die KRW-doelbereik vooralsnog in de weg staan. Voor vervuiling afkomstig uit de glastuinbouwsector wordt dat al zeer goed gedaan.
- Maak daarnaast voldoende handhavings- en toezichtcapaciteit vrij voor het handhaven van activiteiten die onder algemene regels vallen (zorg- of meldplicht), naast de vergunningplichtige activiteiten, en voor de activiteiten die worden gereguleerd middels rijksregels, de lozingen vanuit milieubelastende activiteiten, maar waarvoor Delfland wat betreft de handhaving aan de lat staat.